

İDARİ YARGI YERLERİNCE VERİLEN HANGİ KARARLAR KESİNDİR?

- İvedi yargılama usulüne tabi davalar¹da verilen kararın temyizi üzerine Danıştay tarafından verilen kararlar kesindir.
- Merkezî ve ortak sınavlara ilişkin uyuşmazlıklarda, yürütmenin durdurulması talebine ilişkin olarak verilen kararlara itiraz edilemez. Bu kararlar kesindir.
- Merkezî ve ortak sınavlara ilişkin uyuşmazlıklarda kararın temyizi üzerine Danıştay tarafından verilen kararlar kesindir.
- Yürütmenin durdurulması talebine ilişkin verilen kararlara karşı yapılan itiraz üzerine, itiraz mercii² tarafından verilen kararlar kesindir.
- Dilekçe ret kararları kesindir. Dilekçe ret kararı tek başına kanun yolu müracaatına konu olamaz ancak esasa ilişkin kararla birlikte kanun yolu incelemesine tabi tutulabilir.
- Davalar arasında bağlantının bulunup bulunmadığı yolundaki bölge idare mahkemesi ve Danıştay kararları kesindir.
- Danıştay ve bölge idare mahkemesince görev ve yetki uyuşmazlıkları ile ilgili olarak verilen kararlar kesindir.
- Danıştay ve bölge idare mahkemesinin merci tayinine ilişkin vereceği kararlar kesindir.
- İdare/Vergi Mahkemesi ile Danıştay'ın davanın bir başka idari yargı yerinin görevine/yetkisine girdiği gerekçesiyle verdiği "davanın

¹ İvedi Yargılama Usulüne İlişkin Davalar:

- a) İhalede yasaklama kararları hariç ihale işlemleri.
- b) Acele kamulaştırma işlemleri.
- c) Özelleştirme Yüksek Kurulu kararları.
- d) 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca yapılan satış, tahsis ve kiralama işlemleri.
- e) 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca, idari yaptırım kararları hariç çevresel etki değerlendirmesi sonucu alınan kararlar.
- f) 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca alınan Cumhurbaşkanlığı kararları.

² İtiraz Mercii:

YD talebi hakkında karar; Danıştay dava dairelerince verilmiş ise konusuna göre İdari veya Vergi Dava Daireleri Kurulu, bölge idare mahkemesi tarafından (ilk derece mahkemesi sıfatıyla) verilmiş ise en yakın bölge idare mahkemesi, idare ve vergi mahkemesi ile tek hakim tarafından verilmiş ise bağlı bulunulan bölge idare mahkemesidir.

görev/yetki yönünden reddine, dosyanın görevli/yetkili idari yargı yerine gönderilmesine “ dair kararları kesindir. Bu karara karşı tek başına itiraz olanaksızdır. Bu kararlara karşı ancak nihai kararlarla birlikte kanun yolu müracaatı yapılabilir.

- Konusu **9 bin Türk Lirasını**(Bu rakam 2022 yılı içindir ve rakamın her yıl güncellendiği unutulmamalıdır.) geçmeyen vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemlere karşı açılan iptal davaları hakkında idare ve vergi mahkemelerince verilen kararlar kesin olup, bunlara karşı istinaf yoluna başvurulamaz.
- Bölge idare mahkemesinin, ilk inceleme üzerine verilen kararlara karşı yapılan istinaf başvurusunu haklı bulduğu, davaya görevsiz veya yetkisiz mahkeme yahut reddedilmiş veya yasaklanmış hâkim tarafından bakılmış olması hâllerinde, istinaf başvurusunun kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına karar vererek dosyayı ilgili mahkemeye gönderilmesine dair verdiği kararlar kesindir.
- Bölge idare mahkemelerinin temyize açık olmayan ³ kararları kesindir.

³ İstinaf Merciiin Temyize Tabi Kararları:

- a) Düzenleyici işlemlere karşı açılan iptal davaları.
- b) Konusu yüz bin Türk lirasını aşan vergi davaları, tam yargı davaları ve idari işlemler hakkında açılan davalar.
- c) Belli bir meslekten, kamu görevinden veya öğrencilik statüsünden çıkarılma sonucunu doğuran işlemlere karşı açılan iptal davaları.
- d) Belli bir ticari faaliyetin icrasını süresiz veya otuz gün yahut daha uzun süreyle engelleyen işlemlere karşı açılan iptal davaları.
- e) Müşterek kararnameyle yapılan atama, naklen atama ve görevden alma işlemleri ile daire başkanı ve daha üst düzey kamu görevlilerinin atama, naklen atama ve görevden alma işlemleri hakkında açılan iptal davaları.
- f) İmar planları, parselasyon işlemlerinden kaynaklanan davalar.
- g) Tabiat Varlıklarını Koruma Merkez Komisyonu ve Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunca itiraz üzerine verilen kararlar ile 18/11/1983 tarihli ve 2960 sayılı Boğaziçi Kanununun uygulanmasından doğan davalar.
- h) Maden, taşocakları, orman, jeotermal kaynaklar ve doğal mineralli sular ile ilgili mevzuatın uygulanmasına ilişkin işlemlere karşı açılan davalar.
- i) Ülke çapında uygulanan öğrenim ya da bir meslek veya sanatın icrası veyahut kamu hizmetine giriş amacıyla yapılan sınavlar hakkında açılan davalar.
- j) Liman, kruvaziyer limanı, yat limanı, marina, iskele, rıhtım, akaryakıt ve sıvılaştırılmış petrol gazı boru hattı gibi kıyı tesislerine işletme izni verilmesine ilişkin mevzuatın uygulanmasından doğan davalar.
- k) 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanunun uygulanmasından ve 16/7/1997 tarihli ve 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanunun uygulanmasından doğan davalar.
- k) 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun uygulanmasından doğan davalar.

- Temyiz ve istinaf incelemesi sırasında bu mercilerce yürütmenin durdurulması istemleri hakkında verilen kararlar kesindir.
- Belediyeler ile il özel idarelerinin seçilmiş organlarının organlık sıfatlarını kaybetmelerine ilişkin olarak Danıştay ilgili dairesi tarafından verilen karara yapılan itiraz üzerine Danıştay İDDK tarafından verilen kararlar kesindir.
- 4483 sayılı Kanun kapsamında soruşturma izni verilmesine yahut verilmemesine ilişkin kararlara karşı konusuna göre bölge idare mahkemesine-Danıştay'a yapılan itiraza ilişkin verilen kararlar kesindir.
- Adli yardım talebinin kabulüne ilişkin kararlar kesindir.
- Adli yardım talebinin reddine ilişkin karara yapılan itiraz⁴ neticesinde verilen kararlar kesindir.
- 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu kapsamında sınır dışı etme kararına karşı açılan davalarda İdare Mahkemesi tarafından verilen kararlar kesindir.
- 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 72. Ve 79. maddeleri kapsamında yapılan "Uluslararası Koruma Başvurularının reddine ilişkin işlemlere karşı açılan davalarda İdare Mahkemesi tarafından verilen kararlar kesindir.

Av. Gamze Çelikkol

l) 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun uygulanmasından doğan davalar.

m) Düzenleyici ve denetleyici kurullar tarafından görevli oldukları piyasa veya sektörle ilgili olarak alınan kararlara karşı açılan davalar.

⁴ Adli yardım kararına itiraz usulüne ilişkin İYUK 31. Maddenin yollamada bulunduğu HMK 337/2. Maddeye bakılabilir.